

Ahozko Komunikazioa Atzerriko Hizkuntzan

Ahozko komunikazioak berebiziko garrantzia du, bai nortasuna eratzeko, bai besteekiko harremanetarako. Gaur egungo munduan, jendaurrean hitz egiteko eta eraginkortasunez komunikatzeko gaitasuna funtsezkoa da, ingurune pertsonalean ez ezik, esparru profesional eta akademikoan ere. Egoera formal batean hitz egiten irakasteak esan nahi du ikasleak alderdi linguistiko diskurtsiboak, erretorikoak, testuinguruak eta hitzik gabeko alderdiak kontrolatzen ikasi behar duela. Beraz, ahazko komunikazio-kompetentziak harreman pertsonal, profesional eta sozialak errazten dituzenez, haren irakaskuntzak/ikasuntzak lehenetsuzko zeregina izan behar du hezkuntza-esparruan; eta hala jasotzen du Europako Kontseiluak proposatutako Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuak, non zeregin garrantzitsua ematen baitzaio ahazko komunikaziorako kompetentziari.

Ahozko Komunikazioa Atzerriko Hizkuntzan irakasgaiaren helburua ahazko komunikazio-kompetentzia eskuratzen sakontzea da, ahazko komunikazioa ahaleginik egin gabe egin dadin, eguneroko egoeretan zein egoera espezifikokoagoetan eta konplexuagoetan, gizartearen elkarreragiteko, eta ahazko testuak ulertzeko eta sortzeko. Baina hautazko irakasgai honen zentzua ez da soilik Atzerriko Lehen Hizkuntza, eta Euskara eta Literatura eta Gaztelania eta Literatura irakasgaiak markatutako ibilbidea osatzea; aitzitik, gero eta globalizatuagoa eta digitalagoa den gizarte batek markatutako oratoria modu berrietara hurbildu nahi ditu ikasleak, eta atzerriko hizkuntzako esparru publikoko ahazko komunikazioan zentratuko da. Era berean, eta hizkuntzen tratamendu integratua kontuan hartuta, irakasgaiaren helburua ere izango da atzerriko hizkuntzan eskuratutako trebetasunak ikasleen hizkuntza-errepertorioari gainerako hizkuntzetara transferitzea, eta alderantziz.

Beraz, irakasgai batez ere praktikoa da, eta helburua da ikasleak kompetente eta eraginkor izatea jendaurrean komunikatzeko. Horretarako, paper aktiboa eman beharko zaie ikasleei, eta, horretarako, eztabaidetan, mahai-inguruetan, solasaldietan, aurkezpenetan, diskurtsoetan eta abar parte hartuko dute. Ikasleek erraztasunez eta erregistro egokiz jardun beharko dute beren etorkizun akademiko eta profesionalera bideratutako hainbat egoeratan, hala nola gradu-amaierako edo master-amaierako proiektuen edo lanen defentsan, inaugurazio-hitzaldi laburren, txostenen edo komunikazioen aurkezpenetan, enpresaren barruan eta kanpoan, besteak beste.

Irakasgai hau lagungarria da Batxilergoko funtsezko kompetentziak eskuratzeko, eta zuzenean parte hartzen du kompetentzia eleaniztunaren lorpenetan. Izan ere, kompetentzia horrek ikasuntzarako eta komunikaziorako hainbat hizkuntza era egoki eta eraginkorrean erabiltzea dakar. Kasu honetan, gizarte-elkarrekintzan eta planifikatutako ahazko testu espontaneoan ulermenean eta sorkuntzan zentratzen da. Kompetentzia eleaniztunak komunikazio-dimentsioa ez ezik, alderdi historikoak eta kulturartekoak ere barne hartzen ditu, eta atzerriko hizkuntzan ahazko komunikazio egokia izatearen garrantzia aitortzen du, esparru publikoko egoeretan hobeto moldatzeko bitarteko gisa. Halaber, irakasgaiak pentsamendu kritikoa eta sortzailea garatzen laguntzen du, baita herritartasun digital aktibo, zibiko eta gogoetatsua gauzatzen ere. Informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera segurua, etikoa, jasangarria eta arduratsua sustatzen duten informazio-alfabetatzea eta alfabetatze mediatikoa dira irakasgai honetan garrantzitsuak diren beste ikasuntza-elementu batzuk. Hortaz, hizkuntza-komunikaziorako kompetentzia eta kompetentzia eleaniztuna lortzen ez ezik, Batxilergoa amaitzean funtsezko kompetentziak garatzen eta eskuratzen ere laguntzen du irakasgai honek.

Ahozko Komunikazioa Atzerriko Hizkuntzan irakasgaiaren kompetentzia espezifikoek atzerriko hizkuntzaren arloan landutako zenbait kompetentziarekiko sakontzea eta zabaltzea dakarte, arreta berezia jarriz ahazko komunikazioan eta elkarrekintzan; halaber, ikasleen errepertorioetan eta esperientzietan oinarrituta garatuko dira. Lehenengo kompetentzia

informazioa bilatzean zentratzen da, aurrerago informazio hori ezagutza berri bihurtzeko. Bigarren konpetentziak esparru publiko formalagoko ahozko testuak sortzea lantzen du, hala nola diskurtsoak, aurkezpenak, albisteak, bakarriketak, podcast-en pasarteak, etab. Hirugarren eta laugarren konpetentziek elkarrekintza informala eta formala dituzte helburu; eta bosgarrenak prosodia du ardatz, ahozko ulermena eta adierazpena hobetzeko bitarteko gisa. Seigarren eta azken konpetentziak ahozko diskurtso-generoen konparazio kritikoa lantzen du erreperitorio pertsonaleko hizkuntza bakoitzean.

Irakasgaiaren ebaluazio-irizpideek zehazten dute ikasleek erdietsitako konpetentzia espezifikoen lorpen-maila; beraz, horiekin lotuta aurkezten dira. Beren konpetentzia-formulazioan, ikasleek eskuratu beharreko prozesua edo gaitasuna, aplikatzeko testuingurua edo modua eta prozesu edo gaitasun horren erabilera adieraziz planteatzen dira irizpideak. Ebaluazio-irizpideen nibelazioa Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Esparru Bateratuan oinarrituta dago, irizpideak Batxilergoko etapako ikasleen heldutasunera eta garapen psikoebolutibora egokituta badaude ere.

Oinarrizko jakintzek irakasgaiko konpetentzia espezifikoak eskuratzeko beharrezkoak diren ezagutzak (jakitea), trebetasunak (egiten jakitea) eta jarrerak (izaten jakitea) biltzen dituzte, eta irizpideen bitartez ikaskuntzak ebaluatzeko aukera errazten dute. Lau multzotan egituratzen dira. Ahozko ulermeneko, ekoizpeneko eta elkarrekintzako hizkuntza-jarduerak garatzeko mugitu behar diren jakintzak biltzen ditu Komunikazioa multzoak. Alfabetatze mediatikoa eta informazio-alfabetatzea multzoak informazio egiazkoa eta egokia bilatzeko, hautatzeko eta kudeatzeko eta sarean presentzia eta ikusgarritasuna izateko beharrezko jakintzak biltzen ditu. Halaber, ulermenerako, produkzioarako eta koprodukzioarako tresna analogikoak eta digitalak eta horiek etikaz, segurtasunez eta kritikoki erabiltzeko beharrezko estrategiak biltzen ditu. Eleaniztasunari eta gogoetari buruzko multzoak hizkuntzen funtzionamenduari buruzko gogoeta egiteko gaitasunari lotutako jakintzak biltzen ditu, atzerriko hizkuntza ikasten eta ikasleen hizkuntza-erreperitorioa osatzen duten hizkuntzak hobetzen laguntzeko. Azkenik, Kulturartekotasunari buruzko multzoak atzerriko hizkuntzaren bidez komunikatutako kulturei buruzko jakintzak biltzen ditu. Halaber, atzerriko hizkuntza herrien artean komunikatu eta ulertzeko baliabidea eta parte-hartze sozialerako eta aberaste pertsonalerako tresna den heinean harekiko interes-jarrerak garatzera bideratutako jakintzak jasotzen ditu.

Ikasleak gai izango dira esparru desberdinen berezko komunikazio-egoeretan oinarrizko jakintza guztiak abian jartzeko. Ulertzeko eta sortzeko ahozko testuak ikasleek ezagutzen dituzten eguneroko gaiet buruzkoak izango dira, garrantzi pertsonalekoak edo interes publikokoak, eta Garapen Iraunkorrerako Helburuei (GIH) eta XXI. mendeko erronkei lotutako alderdiak jasoko dituzte.

Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Esparru Bateratuan planteatzen den ekintzara bideratuta dagoen eta metodologia eklektikoen erabilera sustatzen duen ikuspegiari jarraikiz, curriculum honen konpetentzia-izaerak Ahozko komunikazioa atzerriko hizkuntzan irakasgaiaren ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluazioa sendotzeko tresna digitalak erabiltzera eta hizkuntzen tratamendu integratua kontuan hartuko duten eta ikasleen heldutasunera, zirkunstantzietara, beharretara eta interesetara egokituko diren diziplinarteko eta testuinguruan kokatutako zeregin esanguratsuak eta garrantzitsuak sortzera bultzatzen ditu irakasleak. Ikasleak beren ikasteko prozesuaren erantzuleak izango diren gizarte-eragile autonomotzat hartuko dira. Irakasgai honetan, nazioz haraindiko kolaborazio-proiektuak txertatu behako lirateke, aurreiritzirik gabeko Europako herritartasun demokratiko baten eraikuntza bultzatuko duten Europako programen esparruan.

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK

1. Hainbat iturritatik datorren informazioa gero eta modu autonomoagoan aurkitzea, hautatzea eta kontrastatzea, informazio horren fidagarritasuna eta egokitasuna irakurketa-helburuen arabera ebaluatuz eta manipulazio- eta desinformazio-arriskuak saihestuz; horretarako, jabetza intelektuala errespetatzen duen ikuspegi sortzaile, kritiko eta pertsonala hartuz, hura integratzeko eta komunikazio berri batean ezagutza bihurtzeko.

Informazioa eskuratzeak ez du berez ezagutza bermatzen; izatez, ezagutza ulertu behar da gizarte modernoaren printzipio egituratzaile gisa eta XXI. mendeko erronkei aurre egiteko funtsezko tresna gisa. Horregatik, ezinbestekoa da ikasleek informazioa ezagutza bihurtzeko gaitasunak eta trebetasunak eskuratzea, eta, horretarako, jakitea informazio hori noiz behar den, non bila daitekeen, nola kudea daitekeen eta nola ebaluatu eta komunikatu daitekeen, betiere ikuspuntu kritiko eta pertsonaletik eta jarrera etiko, arduratsu eta errespetuzkoa erakutsiz jabetza intelektualeko lizentzia motekiko.

Ahalegindu behar da ikasleek —bakarka edo modu kooperatiboan— askotariko informazio-iturri fidagarriak eta seguruak kontsultatzea testuinguru sozial edo akademikoetan, eta euren hizkuntza-errepertorioko hainbat hizkuntzatan, betiere curriculumeko gaiei buruzko edo gaurkotasun sozial, zientifiko eta kultureko alderdi garrantzitsuei buruzko ikerketa-lanak edo -proiektuak egin daitezten. Ikerketa-prozesu horiei gero eta modu autonomoagoan ekin behar zaie, jabetza intelektuala errespetatuz, eta plangintza-estrategiak eta eskuratutako ezagutza hedatzeko erabiltzen diren ekoizpen propioen aurkezpenean ezarritako konbentzioak ezagutzea eskatzen dute: epigrafeetan antolatzea; hitzordu-prozedurak, oharra, bibliografia eta webgrafia;

Alde horretatik, ingurune digitalek garrantzi handia dute informazio-alfabetatzean, eta informazio ugari ematen dute berehala. Hala ere, manipulazioaren eta desinformazioaren arriskuak saihesteko, beharrezkoa izango da alfabetatze mediatikoa, ikasleei estrategiak emanez bilaketa aurreratuak eta eduki-edizio egokia egiteko. Hala, ikasgelan komunikabideen eta sare sozialen bidez zabalduko gezurren eta *clickbaiten* (titular sensazionalistak) gehiegizko erabilerak aztertzea gomendatzen da. Era berean, ikasleek sarean eta identitate digitalean duten presentzia behar bezala kudeatzen ikasi beharko dute, beren pribatasuna, gainerakoena eta beren gailu digitalak babestuz.

Konpetentzia espezifikoa hau irteera-profilaren deskriptore hauekin lotzen da: HKK2, HKK3, DK1, DK2, DK3, DK4, PSIIK4, PSIIK5.

2. Erabilera komuneko diskurtso-generoetako jatorrizko ahozko testuak, koherenteak eta kohesionatuak, sortzea, sormenez eta egokitasunez, elementu prosodikoak kontuan hartuz, eta plangintza, sintesia, konpentsazioa edo autozuzenketa bezalako estrategiak eta beldur eszenikoari aurre egiteko estrategiak erabiliz, esparru publikoko komunikazio-egoerei erantzuteko.

Ahozko ekoizpen formalari lotutako trebetasunak funtsezkoak izango dira ondorengo garapen akademiko eta profesionalerako. Horrela, irakasgai honetan, arreta berezia jarriko zaie solaskideen artean distantzia soziala handiagoa den egoera publikoei. Egoera horietan, hizkuntza-erabilera landuagoak, erregistro formalak eta hitzik gabeko komunikazioarekin zerikusia duen guztiaren kontrol kontzientea behar dira.

Ahozko ekoizpen formalak genero diskurtsibo espezifikoaren gakoak ezagutzea eta ikasleei ikaste-egoerak proposatzea eskatzen du, ikasleentzat garrantzi pertsonaleko edo interes publikoko gaien buruzko ahazko ekoizpenei aldizka aurre egin ahal izateko. Ekoizpen horiek Garapen Iraunkorreko Helburuekin lotuta egongo dira, sormenez, koherentziaz eta egokitasunez, eta maiz erabiltzen diren zenbait hizkuntza-adierazpen dituen hizkuntza estandar batean.

Ekoizpen horrek, hainbat formatu eta euskarritan, etapa honetan aurkezpen formal sinple eta argia barne har dezake, tamaina ertainekoa, ideiak adibideekin eta xehetasun egokiarekin osatuko dituen. Aurkezpena alde aurretik ondo antolatuta egongo da, eta zuzentasun gramatikarekin eta ahoskera, erritmo eta intonazio egokiarekin azalduko da, nahiz eta atzeritar batena dela argi egon. Halaber, komunikabideen esparruko —albistea eta erreportajea—, esparru akademikoko —diskurtsoak eta saiakerak—, umorearen esparruko —bakarrizketak edo txistek— eta sare sozialetako —Tweet bideoa, YouTubeko tutorialak edo podcast-eko pasarteak— diskurtso-generoak. Era berean, gai bati buruzko ikuspuntu edo arazo bide baten azalpen xehatua ere jaso dezake, hitzaldi, defentsa, aipamen edo saiakeren bidez, azalpen eta argudio garrantzitsuak emanez, kausei, ondorioei eta hipotesiei buruz espekulatuz, eta hainbat aukera ebaluatuz; hori guztia ikasleek esan nahi dutena eta esateko modua planifikatu ahal izateko hizkuntzaren gaineko kontrola erakutsiz.

Ahozko aurkezpenak elkarren osagarri diren lau alderdi menderatzea eskatzen du: hitzezko eta ez-hitzezko hizkuntza on bat praktikan jartzea (arreta berezia jarritzaz hizpidean, zinesian eta proxemikan), auditorioaren arreta bereganatzeko; beldur eszenikoari aurre egiteko estrategiak; diskurtsoa memorizatze eta barnerratzeko teknikak, inprobisatzeko eta sortzaileak izateko gaitasuna barne hartzen dutenak; eta baliabide informatikoetan eta ikus-entzunezkoetan laguntza egokia eta orekatua ematea, beharrezkoak izanez gero.

Azkenik, informazioaren eta komunikazioaren teknologiek ahazko komunikazio multimodalerako (sinkronoa zein asinkronoa) formatu berriak ekartzen dituzte, eta, era berean, ikasleek ahazko ekarpenak erregistratu ahal izatea errazten dute, testuinguru errealean heda daitezkeen eta ondoren aztertu, berrikusi eta ebalua daitezkeen (autoebaluazioa eta koebaluazioa).

Konpetentzia espezifiko hau deskriptore hauekin lotzen da: HKK1, HKK5, ELK1, ELK2, STEM4, DK2, DK3, PSIIK5, EKK3, KKAK3. 1

3. Beste pertsona batzuekin aktiboki elkarrengaita testuinguru informalean, jariatortasun eta zehaztasun nahikoarekin, modu espontaneoan eta ulergarrian, baliabide analogikoak eta digitalak erabiliz eta kortesia-arauak errespetatuz, enpatiaz, errespetuz eta eraginkortasunez jokatzeko, eta eguneroko komunikazio-egoeretan eta kulturarteko egoeretan elkar ulertzea sustatzeko.

Elkarrekintzak bi parte-hartzaile edo gehiago inplikatzeko diskurtso bat osatzeko garaian. Pertsonen arteko elkarrekintza hizkuntzaren jatorria dela uste da, eta Ahazko Komunikazioa Atzerriko Hizkuntzan irakasgaiaren pertsonen arteko funtzioak, funtzio kooperatiboak eta transakzionalak biltzen ditu. Beste pertsona batzuekiko elkarrekintzan, honako hauek esku hartzen dute: hizkuntza-adeitasunak, etiketa digitalak, komunikazioaren hitzezko eta ez-hitzezko elementuak, eta ahazko genero dialogikoetarako eta multimodaletarako egokitzapenak. Elkarrekintza informalearen bidez, ikasleentzat garrantzi pertsonala duten edo interes publikoa duten eguneroko egoerei erantzutea espero da; horrela, gertaerak kontatu ahal izango dira, eta esperientziak, nahiak eta helburuak deskribatu ahal

izango dira, baita iritziak argudiatu edo planak eta ideiak hainbat formatu eta euskarritan azaldu ere.

Bat-bateko elkarrekintzek beren intereseko hainbat gairi buruzko nolabaiteko arintasuna, naturaltasuna eta zehaztasuna duten elkarrizketa informaletan parte hartzea dakarte, parte hartzeko eta elkarrekintzari eusteko estrategiak eta esanahiak negoziatzeko estrategiak erabiliz. Elkarrekintza horiek kulturarteko egoeren testuinguruan koka daitezke.

Konpetentzia espezifiko hori funtsezkoa da ikaskuntzan, hizkuntzen arteko transferentziak egiteko, kooperazioan jarduteko, hitza eman eta hartzeko zein argibideak edo berrespena eskatzera bideratutako galderak egiteko estrategiak biltzen baititu. Elkarrekintza, gainera, ezinbesteko jardura da lan kooperatiboan, non ikasleek zubiak sortzeko gizarte-eragile gisa jarduten duten. Zereginak eta erantzukizunak ekitatez, eraginkortasunez, errespetuz eta enpatiaz banatzea eta onartzea helburu partekatuak lortzera bideratuta dago, eta mezuak ulertzen lagunduko duten bitartekotza-estrategiak behar ditu, adibidez, birformulazioa. Gainera, elkarrekin komunikatzeko eta batera lan egiteko gailu digitalek, tresnek, aplikazioek eta lineako zerbitzuek elkarrekintzarako aukerak ematen dituzte, eta, era berean, ikasleei aukera ematen diete hizkuntza-kortesia eta etiketa digitala eraentzen dituzten arauak eta printzipioak ikasteko eta aplikatzeko, baita beren nortasun digitala kudeatzeko ere; horrez gain, ikasleak herritar demokratiko, arduratsu, errespetuzko, seguru eta aktiboak izateko prestatzen dituzte.

Konpetentzia espezifiko hau deskriptore hauekin lotzen da: HKK5, ELK1, ELK2, DK3, PSIIK3. 1.

4. Aldez aurretik planifikatutako elkarrekintza formaletan asertiboki eta aktiboki parte hartzea, haiek erregulatzen dituzten elkarrekintzako, esku-hartzerako eta kortesiarako arauak errespetatuz, esparru publikoko komunikazio-egoerei erantzuteko.

Elkarrekintza formalak estrategiak praktikan jartzen ditu, bai ahozko ekoizpenean, bai informazioaren eta plangintzaren bilaketan, baina, era berean, esanahi-negoziatorako estrategiak behar ditu. Ez du lagunarteko hizkuntzarik onartzen, eta tonu jaso eta aseptikoa erabiltzea eskatzen du.

Irakasgai honetan, esparru publikoko elkarrizketa-genero formalen —hala nola eztabaidak, solasaldiak eta tertuliak— berezko konbentzioen ezagutzan sakondu beharko da. Non ikasleak zenbait ideia eta argudio sortu eta ordenatu dituen, baina, aldi berean, solaskidearengandik lortutako informazioekin elkarreragin behar du.

Elkarrekintzak interes publikoko eta gaurkotasuneko gaiak jorratu behar ditu, informazio orokorra eta zehatza eskainiz, adibide egokiak erabiliz, bere ikuspuntuak behar bezain argi defendatuz eta argudiatuz, besteen ekarpenen aurrean errespetuzko jarrera eta jarrera kritikoa erakutsiz, eta diskriminazio eta indarkeria mota guztiak baztertuz. Horrela, komunikazio-praktikak bizikidetzaren demokratikoaren eta gatazken kudeaketa elkarrizketatuaren zerbitzura jarriko dituen herritartasuna sortzen lagunduko dugu.

Konpetentzia espezifiko hau deskriptore hauekin lotzen da: HKK5, ELK1, ELK2, PSIIK3. 1, PSIIK4, HK1, HK3

5. Ahoz ozen irakurtzea eta, batez ere, literaturaren arloko testuak modu adierazkor eta dramatizatuan antzeztea, testuek dituzten sentimenduak eta pentsamenduak behar bezala adierazteko, norberaren eta entzuleen ulermena errazteko eta ahozko errespetuzko esku-

hartzeetan bat-batekotasunarekin eta prosodiarekin lotutako berezko hizkuntza-trebetasunak hobetzeko.

Testuak modu adierazkorrean eta dramatizatuan irakurtzeak eta antzezteak esan nahi du beste pertsona batzuek sortutako mezuen azken muinari balioa ematea, haien sentimenduak eta pentsamenduak edo pertsona horiek sortutako pertsonaienak nabarmenduz. Testuak birsortzeak (albisteak, publizitate-iragarkiak, antzezlanak, ipuinak, poemak, elkarrizketa-testuak...), ozen irakurtzeko ariketa honen eta haien antzezenaren bidez, informazioa ulertzen, barneratzen eta prozesatzen eta modu argi eta eraginkorrean transmititzen laguntzen du, testuak biltzen dituen ñabardura guztiak jasoz, hartzaileei informazio hori ulertzea ez ezik, gozatzea ere bermatzeko. Birsorkuntza hori hainbat euskarri eta formaturen bidez landu daiteke (albistegiak, podcastak, antzerki-emanaldiak, txotxongiloekin antzeztutako antzezlanak...). Idatzizko testuan ahoskera oinarritzeko aukerak —zailtasun bereziko hitzak edo esaldi bereziki konplexuak praktikatzeko behin eta berriz irakur daitezkeenak— ikasleengan beharrezko konfiantza sortzen du adierazpen-irakurketa modu egokian egiteko, eta ahoskera, intonazioa, abiadura eta bat-batekotasuna hobetzen lagunduko die aurrerago egingo dituzten ahozko esku-hartzeetan.

Adierazpenezko irakurketa dramatizatuaren eta testuen irudikapenaren bidez, ikasleek ahozko komunikazio-prozesuan dauden hizkuntza-trebetasunak hobetzen dituzte. Irakaslearen lana da, moldaketaren bidez, irakurketarekin eta interpretazioarekin lan egitean ahozketasunarekin lotzen diren elementuen garrantziari buruz hausnartzen laguntzea: puntuazio-zeinuen ahozko irudikapen zuzena; azentu prosodikoa; abiadura, erritmoa eta etenaldiak; ahotsaren modulazioa eta kontrola; ahoskera argia eta zehatza; perpaus mota desberdinen (galdetzailak, harridurazkoak, deklaratiiboak...) adierazpenezko intonazioa; proxemikarekin eta zinesiarekin zerikusia duten hizkuntzaz kanpoko faktoreak, eta abar. Eta, era berean, ikaskuntza horiek kontuan hartuko dituzten bat-bateko eta errespetuzko beste ahozko jardura batzuk sustatzea.

Konpetentzia espezifiko hau deskriptore hauekin lotzen da: ELK1, DK2, KKAK2, KKAK3. 2, KKAK4. 1., KKAK4. 2.

6. Hizkuntza-errepertorio pertsonala mugiaraztea eta erabiltzea, hura osatzen duten hizkuntza eta barietate bakoitzeko ahozko diskurtso-generoen ezberdintasunei eta antzekotasunei buruzko gogoeta kritikoa eginez, eta norberaren estrategiak eta ezagutzak azalduz eta partekatuz, ahozko testuen ulermena eta sorkuntza hobetzeko.

Hizkuntza-errepertorioaren erabilera eta haren funtzionamenduari buruzko gogoeta hizkuntzak eskuratzeko ikuspegi eleaniztunari lotuta daude. Ikuspegi eleaniztunaren abiapuntua da ikasleek ezagutzen dituzten hizkuntzekin dituzten esperientziak hizkuntza berrien ikaskuntza zabaltzeko eta hobetzeko oinarria direla, eta hizkuntza-errepertorio eleaniztuna eta jakin-min eta sentsibilizazio kulturala garatzen eta aberasten laguntzen dietela.

Batxilergoko etapan, ezinbestekoa da ikasleek hizkuntzen funtzionamenduari buruzko gogoeta egitea eta beren errepertorio pertsonala osatzen duten hizkuntzak sistematikoki alderatzea, antzekotasunak eta desberdintasunak aztertuz, komunikazio-egoerara egokitzen diren diskurtso koherenteak eta kohesionatuak sortzeko, eta hizkuntza horietan lortutako ezagutzak eta estrategiak zabaltzeko. Irakasgai honen bidez ahozko diskurtso-generoen ezaugarrien desberdintasunak eta antzekotasunak identifikatzen lagundu behar dugu. Hizkuntzei eta haien funtzionamenduari buruzko gogoeta kritikoa eta sistematikoa ikasleek

hizkuntzen arteko erlazioak ulertzea dakar, eta hizkuntza- eta komunikazio-esparruan dituzten indarrak eta gabeziak identifikatzen laguntzen du. Ikasleak, gainera, ezagutza eta estrategia propioez jabetuko dira, eta esplizitu egingo dituzte, autoebaluaziorako, koebaluaziorako, autozuzenketarako estrategia eta tresnen bidez. Ildo horretan, ziurgabetasunari aurre egiteko eta autokonfiantzaren eta ekimenaren zentzua eta helburuak lortzean edo erabakiak hartzean beharrezkoa den jarraitasuna garatzeko trebetasunak ere beharko dira.

Hizkuntza-errepertorioari buruzko eduki berriak eraikitzeke eta integratzeko, eta atzerriko hizkuntza ikasteko aurrerapenak eta zailtasunak erregistratu eta hausnartzeko gailu eta tresna analogikoak nahiz digitalak hautatu, konfiguratu eta aplikatzeak, haien hizkuntza-errepertorioa osatzen duten hizkuntza guztiak eskuratzea eta hobetzea erraztu dezakete.

Kompetentzia espezifiko hau deskriptore hauekin lotzen da: ELK2, DK3, PSIIK1. 1, PSIIK5.

EBALUAZIO-IRIZPIDEAK

Ikasleek interesa duten norberaren eremu pertsonalari, publikoari, profesionalari edo hezkuntzakoari dagozkien gaiei buruzkoak izango dira testuak.

1. kompetentzia espezifikoa
<p>1.1. Informazioa bilatu, hautatu eta kontrastatzea, baliozkotasun, kalitate, gaurkotasun eta fidagarritasuneko irizpideak aplikatuz, eta modu egokian eta seguruan gordetzea.</p> <p>1.2. Hainbat iturritatik datorren informazioa birformulazio- eta sintesi-estrategiak erabiliz integratzea, jabetza intelektuala errespetatuz eta baliabide analogiko eta digital egokienak hautatuz.</p> <p>1.3. Komunikazio-egoera bakoitzean estrategia eta ezagutza egokienak hautatzea, antolatzea eta aplikatzea, testuen zentzu orokorra, funtsezko informazioa eta xehetasun garrantzitsuenak ulertzeko, eta testuen asmoa eta iritziak, inplizituak zein esplizituak, bereizteko; esanahiak ondorioztatzeko eta hitzik gabeko elementuak interpretatzeko.</p>
2. kompetentzia espezifikoa
<p>2.1. Aldez aurretik planifikatutako esparru publikoko diskurtso-generoetako testu argiak, koherenteak, zehatzak, ondo antolatutako eta solaskideari eta komunikazio-xedeari egokituak ahoz adieraztea, erraz eta eraginkortasunez komunikatzeko aukera emango dion jarioartasun-, zuzentasun-, ahoskera- eta intonazio-mailarekin, eta informatzeko eta argudiatzeko helburuarekin, ahozko baliabideak eta ahozkoak ez direnak erabiliz, eta hizkuntzaren erabilera eraginkorra eta etikoa eginez.</p> <p>2.2. Gorputz-hizkuntza, espazioa eta presentzia eszenikoa komunikazio-kode gisa erabiltzea, publikoaren aurrean ematen den diskurtsoaren adierazkortasuna eta eraginkortasuna goraiatzeko.</p> <p>2.3. Esparru publikoko ahozko testuak eta testu multimodalak planifikatzeko eta sortzeko ezagutzak eta estrategiak hautatzea, antolatzea eta aplikatzea, baita aurrez aurreko diskurtsoetan edo diskurtso birtualetan denbora kudeatzeko eta entzuleen arreta erakarri eta mantentzeko estrategiak ere; kasu bakoitzean egokitzeko gaitasuna erakutsiz, eta inprobisazioari eta bat-batekotasunari lekua utziz.</p> <p>2.4. Norberaren eta besteren ahozko ekoizpenaren akatsak antzematea, ebaluazioaren eta autoebaluazioaren ohiko praktikatik abiatuta, horiek hobetzeko soluzioak proposatuz.</p>
3. kompetentzia espezifikoa
<p>3.1. Elkarriketa informaletan bat-batean parte hartzea, gai orokorreari, akademikoei, profesionalari edo aisialdiari buruz hitz egitean arintasun, naturaltasun eta zehaztasun apur bat erakutsiz.</p> <p>3.2. Kultura arteko egoeretan enpatiaz eta eraginkortasunez jardutea eta elkar ulertzea sustatzea, kultura partekatuen eta jasangarritasunarekin eta balio demokratikoekin konprometitutako herritarren garapena bultzatuz eta justifikatuz.</p>

3.3. Komunikazioa hasi, jarraitu eta amaitzeko, hitza adeitasunez hartu eta emateko, norberaren ekarpena solaskideen ekarpenera egokitzeko (haien erreakzioak hautemanetz), argibideak eta azalpenak eskatu eta formulatzeko, arazoak birformulatu, konparatu eta egiaztatu, laburbildu, haietan lagundu, eztabaidatu eta konpontzeko eta egoera zailak eta haien identitate digitala kudeatzeko estrategia eta ezagutza egokiak eraginkortasunez, naturaltasunez eta ingurune desberdinetan hautatzea, antolatzea eta erabiltzea.

4. konpetentzia espezifikoa

4.1. Informazio garrantzitsua identifikatzea, gaia zehatzuz eta parte-hartzaile bakoitzaren komunikazio-asmoa eta jarrera ezagutzuz, baita komunikazio-truke formalak (eztabaidak, batzarrak eta solasaldiak) arautzen dituzten forma- eta eduki-desberdintasunak ere.

4.2. Eztabaida, batzar eta solasaldietan adierazpenez eta aktiboki planifikatzea, parte hartzea eta kolaboratzea, horiek arautzen dituzten elkarrekintza, esku-hartze eta kortesiazko arauak errespetatuz, ideiak eta iritziak zehaztasunez adieraziz, modu sinesgarrian argudiatuz eta besteen iritziak errespetatuz.

5. konpetentzia espezifikoa

5.1. Ahoskera, intonazio, ahotsaren modulazio eta erritmo egokiz adieraztea komunikabideetako eta literaturako testuak, irakurketa adierazkor eta dramatizatuaren eta haren antzezenaren bidez, irakurritakoarekiko enpatia eta sentsibilitatea erakutsiz.

5.2. Testuen irakurketa eta dramatizazioa hobetzeko oinarrizko estrategiak hautatu, antolatu eta erabiltzea, elementu prosodikoei arreta berezia eskainiz.

6. konpetentzia espezifikoa

6.1. Hainbat hizkuntza alderatzea eta antzekotasunak eta desberdintasunak kontrastatzea, hizkuntzen funtzionamenduari buruz sistematikoki gogoeta eginez eta haien arteko loturak ezarriz.

6.2. Atzerriko hizkuntza ikasteko eta hizkuntza horretan ulertzeko eta ahoz komunikatzeko gaitasuna hobetzen lagunduko duten estrategiak eta ezagutzak ekimenez eta sormenez erabiltzea, beste solaskide batzuen eta euskarri analogiko eta digitalen laguntzarekin edo gabe.

6.3. Atzerriko hizkuntzaren ikaskuntzaren inguruko aurrerapenak eta zailtasunak erregistratzea eta haiei buruzko gogoeta egitea, zailtasun horiek gainditzeko eta ikaskuntza indartzeko estrategiarik egokienak eta eraginkorrenak hautatuz, ikaskuntzaren beraren plangintza-estrategien eta plangintza-tresnen bidez (hala nola Europako Hizkuntzen Portfolioaren bidez), aurrerapen eta zailtasun horiek esplizitu eginez eta partekatuz.

OINARRIZKO JAKINTZAK

Oinarrizko jakintzak. Ahozko komunikazioa atzerriko hizkuntzan.

A. Komunikazioa

– Ahozko testuen eta multimodalaren ulermena (aurea hartzea, egiaztapena, dedukzioa, zalantzen argitzea, ulertzeko arazo propioen identifikazioa eta abar), ekoizpena eta baterako ekoizpena (informazioaren plangintza eta bilaketa, testua lantzeko zeregina, berrikuspena eta autozuzenketa) planifikatu, gauzatu, kontrolatu eta zuzentzeko estrategiak. *

– Eguneroko egoeretan bitartekotza-jarduerak egitea ahalbidetzen duten ezagutzak, trebetasunak eta jarrerak.

<ul style="list-style-type: none"> – Komunikazioaren esparruari eta testuinguruari egokitutako komunikazio-funtzioak: fenomenoak eta gertaerak deskribatu; jarraibideak eta aholkuak eman; emozioak adierazi; iritzia adierazi; argudioak adierazi; beste batzuen iritzia birformulatu, aurkeztu, laburtu. *
<ul style="list-style-type: none"> – Testuinguru-ereduak eta diskurtso-generoak, ahozkoak eta multimodalak, ahozko testuak eta testu multimodalak ulertzeko, ekoizteko eta koproduzitzeko erabili ohi direnak, lexikoan eta egituretan aberatsak eta zabalak, pertsonen arteko (telefono bidezko solasaldiak, elkarrizketak), mundu profesionaleko, komunikabideetako eta publizitateko (iragarkiak, erreseinak, zutabeak, berria, elkarrizketa, erreportajea, solasaldia, eztabaida, podcast episodioa...), testu akademikoetako (mintzaldia, hitzaldia, entsegua...) sare sozialetako (bideo-tweet, blog sarrera, YouTube kanala), umoreko (bakarrizketak, txistek) eta literaturako esparruetakoak.
<ul style="list-style-type: none"> – Unitate horiei lotutako hizkuntza-unitateak eta esanahiak, hala nola honako hauen adierazpena: entitateak eta bere propietateak, kantitatea eta nolakotasuna, espazioa eta espazio-erlazioak, denbora eta denbora-erlazioak, baieztapena, ukapena, galdera eta harridura, erlazio logikoak. *
<ul style="list-style-type: none"> – Ikasleentzat interesa duen denborari eta espazioari lotutako lexiko arrunta eta espezializatua; egoerak, ekitaldiak eta gertaerak; jarduerak, prozedurak eta prozesuak; harreman pertsonalak, sozialak, akademikoak eta profesionalak; hezkuntza, lana eta ekintzaitza; hizkuntza eta kulturarteko komunikazioa; zientzia eta teknologia; historia eta kultura; eta lexikoa aberasteko estrategiak (eratorpena, konposizioa, polisemia, sinonimia eta abar).
<ul style="list-style-type: none"> – Soinu-, azentu-, erritmo- eta intonazio-patroiak eta patro horiei lotutako esanahi eta asmo komunikatibo orokorrak. Oinarrizko alfabeto fonetikoak. *
<ul style="list-style-type: none"> – Proxemika eta Zinesia: espazio eszenikoa eta gorputz-hizkuntza. *
<ul style="list-style-type: none"> – Formatu, patro eta elementu grafikoei lotutako esanahi eta asmo komunikatiboak eta konbentzio ortografikoak.
<ul style="list-style-type: none"> – Komunikazioa hasi, jarraitu eta amaitzeko, hitza hartu eta emateko, argibideak eta azalpenak eskatu eta emateko, birformulatu, konparatu eta kontrastatzeko, laburbildu eta parafraseatzeko, kolaborazioan aritzeko, esanahiak negoziatzeko edo ironia detektatzeko elkarrizketa-konbentzioak eta elkarrizketa-estrategiak, formatu sinkronoan edo asinkronoan. *
<ul style="list-style-type: none"> – Auditorioaren arreta eta onginahia bereganatzeko estrategiak. *
<ul style="list-style-type: none"> – Entzute aktiboa, asertibitatea eta baliabideak gatazkak elkarrizketa bidez kudeatzeko eta konpontzeko.
<ul style="list-style-type: none"> – Jendaurrean hitz egiteko kudeaketa emozionala: autokonfiantza, enpatia eta asertibitatea. Hazkunde pertsonala eta beldur eszenikoaren galera.
<ul style="list-style-type: none"> – Oratoriak gizartea mugitzeko duen boterea eta gizartea guztion onerako tresna bihurtzeko beharra, ikuspegi etiko batetik.
<p>B. Informazio-alfabetatzea eta alfabetatze mediatikoa.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Baliozko informazioa, kalitatekoa, egungoa eta fidagarria bilatu eta hautatzeko baliabide analogiko eta digitalak eta estrategia aurreratuak, eta eduki-edizioa. *
<ul style="list-style-type: none"> – Komunikabideen eta sare sozialen bidez zabaldutako gezurrak eta <i>clickbait</i>ak (titularentsazionalistak) detektatzeko estrategiak. Manipulazioaren eta desinformazioaren arriskuak.
<ul style="list-style-type: none"> – Kontsultatutako iturrien eta erabilitako edukien gaineko jabetza intelektuala eta egile-eskubideak: datu bibliografikoak tratatzeko tresnak eta plagioa saihesteko baliabideak. *
<ul style="list-style-type: none"> – Ahozko ulermen, ekoizpen eta baterako ekoizpenerako, idatzizkorako eta multimodalerako tresna analogikoak eta digitalak; eta proiektuak atzerriko hizkuntzako hiztunekin edo ikasleekin ikasi, komunikatu eta garatzeko hezkuntza-arloko elkarrekintza, kolaborazio eta kooperazioko plataforma birtualak (ikasgela birtualak, bideokonferentziak, kolaborazio-tresna digitalak eta abar). *

- Ekintzak arduraz kudeatzeko estrategiak, sarean presentzia eta ikusgaitasuna eta herritartasun digital aktibo, zibiko eta gogoetatsu bat gauzatu.

C. Eleaniztasuna eta ikaskuntzari buruzko gogoeta

- Autokonfiantza, ekimena eta asertibitatea. Autozuzenketa- eta autoebaluazio-estrategiak, atzerriko hizkuntzaren ikaskuntza autonomoan aurrera egiteko baliabide gisa. *
- Komunikazio-behar jakin bati eraginkortasunez eta autonomia, egokitasun, koherentzia, kohesio eta zuzentasun handiarekin erantzuteko eta atzerriko hizkuntzan eta norberaren hizkuntza-errepertorioko gainerako hizkuntzetan lortutako kompetentzia-mailaren ondoriozko mugak gainditzeko estrategiak eta teknikak. *
- Ikasteko baliabideak, eta hizkuntza-unitateak identifikatu, antolatu, gogoan gorde, berreskuratu eta sormenez erabiltzeko estrategiak (lexikoa, morfosintaxia, soinu-patroiak eta abar), hizkuntza-errepertorio pertsonala osatzen duten hizkuntzen eta aldaeren konparaziotik abiatuz. Maileguak, kalkoak eta transferentzia negatiboak. *
- Autoebaluazio, koebaluazio eta autozuzenketarako eta atzerriko hizkuntzaren ikaskuntzaren inguruko aurrerapenak eta zailtasunak erregistratzeko tresna analogikoak eta digitalak, indibidualak eta kooperatiboak. Hizkuntzen Porfolio Europarra (HPE). *
- Komunikazioari, hizkuntzari, ikaskuntzari eta komunikatzeko eta ikasteko tresnei buruzko gogoeta egiteko eta gogoeta partekatzeko esamoldeak eta lexiko espezifikoak (metahizkuntza). *
- Atzerriko hizkuntzaren eta ikasleen hizkuntza-errepertorioko beste hizkuntza batzuen elementuetatik abiatuta hizkuntzen arteko konparazio sistematikoa egiteko estrategiak: jatorria eta ahaidetasunak. *
- Kooperazio-estrategia sinpleak eta konplexuak, eta talde-lanean esleitutako erantzukizun indibidualak bere gain hartzeko jarraibideak. *

D. Kulturartekotasuna

- Atzerriko hizkuntza herrien arteko komunikaziorako eta elkar ulertzeko baliabide gisa, beste kultura eta hizkuntza batzuetara hurbiltzeko bideratzaile gisa eta parte-hartze sozialerako eta aberaste pertsonalerako tresna gisa. *
- Atzerriko hizkuntzako hitzuneekin edo ikasleekin hainbat baliabide erabiliz, ahoskera, erritmo eta intonazio egokiarekin, erabilera komuneko konbentzio ortografikoak eta sozialak errespetatuz eta testuen aurkezpena zainduz komunikazio-elkartrukeak egiteko eta atzerriko hizkuntzan hitz egiten den herrialdeetako kultura-informazioak ezagutzeko interesa eta ekimena. *
- Atzerriko hizkuntzaren berezko kultura-ereduak.
- Konbentzio sozialei, adeitasun-arauei eta erregistroei lotutako alderdi soziokulturalak eta soziolinguistikoak; instituzioak, ohiturak eta errituak; balioak, arauak, sinesmenak eta jarrerak; estereotipoak eta tabuak; ez-hitzezko hizkuntza. *
- Atzerriko hizkuntzak munduan dituen aldaerak.
- Hitezko eta ez-hitzezko hizkuntzaren erabilera diskriminatzaileak prebenitu, detektatu eta baztertzeko eta haien aurrean jarduteko estrategiak. *
- Literatura-testuaren eta irakurketaren balorazioa gozamen-iturri gisa, arte- eta kultura-adierazpenetarako hurbilketari eta hizkuntza-aberastasunari eta aberastasun pertsonalari begira.
- Literatura-testuak eta komunikabideen berezko testuak dramatizatu, birsortu eta errezitatzeko estrategiak. *